

Handläggare
Sylvia Fernandez
018-727 4337
sylvia.fernandez@ uppsala.se

Datum
2019-11-26
Rev MHN AU 2019-12-11

Diarienummer
2019-8669-PL

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 17 december 2019

Yttrande över detaljplan för ny skola i Gottsunda, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, dnr. PBN 2019-002675. Remisstid: 2 november till 16 december 2019. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått förlängd remisstid till 20 december 2019.

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta

att överlämna yttrande daterat den 17 december 2019 till plan- och byggnadsnämnden.

Sammanfattning

Detaljplanen ska möjliggöra ett nytt skolområde med idrottsverksamhet för att tillgodose ett ökat behov av elevplatser i takt med att Gottsunda utvecklas. I planförslaget föreslår man byggandet av två skolor i upp till 5 våningar på två tomter. Planområdet omfattar ett område där PFAS-haltigt brandsläckningsskum användes i samband med brandsläckning av Gottsundaskolan år 2018. Utöver den redan ianspråktaga delen av planområdet föreslår man att naturmiljöer tas i anspråk för planförslaget. Vidare utredningar i områdets betydelse som spridningskorridor för hotade arter ska göras.

Ärendet

I ”Planprogram för Gottsundaområde” som godkändes av kommunstyrelsen 10 april 2019 föreslås en utveckling av Gottsunda och Valsätra som kan möjliggöra ca 5000-7000 tillkommande bostäder. Detaljplanens syfte är att möjliggöra ett nytt skolområde och idrottsverksamhet för att tillgodose ett ökat behov av elevplatser i takt med att området utvecklas. Utöver detta vill man ersätta de lokaler som brandskadades 2018. I planen föreslås två skolor i upp till 5 våningar på två tomter som separeras av en gång-och cykelväg. Skolorna ska byggas etappvis, där första etappen är att bygga permanenta lokaler för Gottsundaskolan, som föreslås innehålla årskurserna 6-9 med 720 elever. Andra etappen förbereder för en framtida ombyggnation/nybyggnation och ersättning av Treklängens skola, och föreslås omfatta årskurserna F-5 med cirka 630 elever.

Detaljplanen vill även möjliggöra samutnyttjande av lokaler och säkerställa allmänhetens möjlighet att röra sig i norr-sydlig riktning genom planområdet.

Planområdet är idag delvis ianspråktaget för skola och idrottshall som är lokaliserade i områdets norra del. Områdets södra och östra del utgörs av parkområde med naturkaraktär, där en del är Musikparken. Området delas av Askbanan, en gång-och cykelväg.

Grundvatten

Utredningsområdet ligger utanför det yttre vattenskyddsområdet för Uppsala- och Vattholmaåsarna. Enligt "Riskanalys av Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt" ligger området inom mark som har måttligt till låg känslighet. Riktlinjer ska följas vid fortsatt utveckling.

Dagvatten och klimatanpassning

En dagvattenutredning har tagits fram av WSP Sverige AB. Planområdet avvatnas via Bäcklösaravinen och Fyrisån är recipient för dagvattnet. Planförslaget innebär en ökad belastning på området, då större ytor blir hårdgjorda. För att klara Uppsala Vattens krav på fördröjning av de första 20 mm regn och rening av dagvatten föreslår man åtgärder som inkluderar skelettjordar och växtbäddar samt svackdiken för avledning av skyfall.

Flera områden inom utredningsområdet riskerar att översvämmas i dagsläget och vid 100-årsregn. I dagvattenutredning föreslås höjdsättning och avrinningsstråk över fastigheten för att minska risken för översvämningar inom planområdet. Utredningen visar att det är möjligt att lösa dagvattenhanteringen. Vid skyfall kommer vatten från planområdet och centrumområdet norr ifrån att fortsätta igenom området till Musikparken som får översvämmas vid skyfall.

Markföroreningar

En markteknisk utredning har tagits fram av WSP Samhällsbyggnad. Enligt denna utredning finns det inga identifierade förorenade områden inom planområdet. Vid kontroll av historiska flygfoton, har området innan utbyggnaden av Gottsunda varit skogbeklätt. Ingen verksamhet har bedrivits på området som kan antas ha orsakat markföroreningar.

År 2018 brandskadades Gottsundaskolan. Vid branden utfördes ett släckningsarbete där PFAS-haltigt skum användes och där andra potentiella föroreningar kan ha skapats i samband med branden.

Buller

En utredning för trafikbuller har tagits fram som visar att skolan har tillgång till en god ljudmiljö i enlighet med Naturvårdsverkets riktvärden. Utredningen visar även på att ljudnivåerna längs bostäderna väster om planområdet får ekvivalenta ljudnivåer under 45 dB(A) och att riktvärdena i trafikbullerförordningen kan uppnås.

Skolan utsätts endast för trafikbuller från små lokalgator och utgörs till stor del av trafik till och från skolan. Mestadels av trafiken tros således förekomma i samband med skoldagens start och slut, med en större del av trafiken förlagd till den nya gatukopplingen mellan vändplanerna på Vackra Birgers väg och Valthornsvägen.

De nya gatorna och byggnaderna innebär inga stora förändringar som skapar höga bullernivåer och som kan medföra olägenhet och risk för människors hälsa.

Luft

En luftutredning har tagits fram där beräkningar av luftföroreningshalter har gjorts för partiklar (PM10) och kvävedioxid, vilka omfattar de lagstadgade miljö kvalitetsnormerna. Omgivningen runt nya skolområdet består av vägar med relativt lite trafik och öppna gaturum vilket ger god möjlighet för luftföroreningar att spädas ut genom omblandning. Utredningen identifierar att de troligaste källorna till luftföroreningar inte är de direkt angränsande gatorna utan Elfrida Andrées väg och Orkestervägen. För dessa vägar visar resultatet att samtliga halter av kvävedioxid underskrider miljömålet på båda vägarna, miljömålet för PM10 kan riskera att överskridas på båda vägarna.

Naturmiljöer

Planområdet består delvis av parkområde med naturkaraktär som genomkorsas av flera stigar. Naturkaraktären kommer att förändras när området blir skolgård. Skolgården kan utformas med terräng och naturkvaliteter i åtanke, men detta regleras inte i detaljplanen.

En naturvärdesinventering har gjorts i planområdet. Områdets bebyggda delar, Boule- och bollhallen, samt Treklängen med skolgård bedömdes ha låga naturvärden eller visst naturvärde. De skogbeklädda områdena är tillsammans med andra områden viktiga ur spridningssynpunkt och bedöms därför som något högre värde. Den totala arealen av dessa områden är viktig att bibehålla eller öka samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras, i detta fall spridningsnätverk för asp (svagt samband) och tallnätverket (spridning från södra Sunnersta till Ulleråker för arter med kort spridningsavstånd). Utredningen har identifierat ett antal naturvårdsarter vars bevarandestatus inte anses påverkas av planen då delar av området kommer utgöras av en brynzon med bevarade naturförhållanden. Larv av Cinnoberbagge har tidigare påträffats i området. Cinnoberbagge är rödlistad som starkt hotad och ingår i åtgärdsprogrammet för skalbaggar på gammal asp. Man avser göra en riktad utredning för att ta reda på om fyndet innebär en tillfällig eller permanent population i området.

Skolgårdarna avses att i så hög grad som möjligt utformas så att natur bibehålls, både för naturvärdenas och lekvärdena för barnens skull. Ett bryn mellan skolgård och park ska sparas. Uppsala kommuns bedömning är att närheten till andra sammanhängande områden av samma typ, Musikparken och naturkorridoren mellan Gottsunda och Sunnersta, samt bristen på andra lämpliga placeringar av skolor gör att det är motiverat att ta området i anspråk för skola.

Friytor

I Uppsala kommuns Riktlinjer för utemiljö i förskola och grundskola i Uppsala kommun, 2011, så anges riktvärden för friytor per elev. Riktlinjernas syfte är att säkerställa en bra utemiljö som ska uppmuntra och tillgodose barns och ungas behov av lek, kreativitet och fantasi, och som ska vara trygg och säker så att den inte utsätter barnen för hälsorisker. För förskolan är riktvärdet 40 kvm/elev och för grundskolan är riktvärdet 30 kvm/elev. Där grönområden kan samnyttjas kan ytan minskas ner till 20 kvm/elev för både förskola och grundskola. Planområdet ligger i direkt anslutning till Musikparken dit elever kan komma utan att passera gator. Därför menar planbeskrivningen att friytan 20 kvm/elev är applicerbart.

Det pågår ett arbete inom kommunen med att ta fram nya gemensamma riktlinjer för skolors och förskolors utemiljö. De nya riktlinjerna är ännu inte antagna.

Anna Nilsson
miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1: Yttrande över detaljplan för ny skola i Gottsunda, samråd

Bilaga 2: Översiktskarta

Handläggare
Sylvia Fernandez
018-727 43 37
sylvia.fernandez@ uppsala.se

Datum
2019-12-17

Diarienummer
2019-8669

Plan- och byggnadsnämnden

Yttrande över detaljplan för ny skola i Gottsunda, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, dnr. PBN 2019-002675. Remisstid: 4 november t.o.m. 16 december 2019. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått förlängd remisstid till 20 december 2019.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill föra fram följande synpunkter.

Markföreningar

Den marktekniska utredningen konstaterar att inga markföreningar förekommer i området. Under 2018 släcktes branden vid Gottsundaskolan med PFAS-haltigt skum. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att

- en markteknisk provtagning behöver göras som tar hänsyn till de potentiella föreningar som kan ha skapats på platsen på grund av branden och det PFAS-haltiga skummet som användes vid släckningsarbetet.
- innan startbesked lämnas behöver det säkerställas att marken är lämplig för planens ändamål och att eventuell behövlig efterbehandling har skett till åtgärdsålet

Buller

Trafikutredningen visar på goda förutsättningar till en god ljudmiljö i enlighet med Naturvårdsverkets riktvärden. Enligt utredningen kommer skolan främst utsättas för trafikbuller från små gator framför allt vid skoldagens början och slut.

- För att säkerställa låga trafikbullernivåer på den nya gatukopplingen mellan vändplanerna på Vackra Birgers väg och Valthornsvägen bör denna sträcka utformas så att hastigheten hålls låg.

Hälsosamma och värdefulla naturmiljöer

Inom planområdet finns naturmiljöer som skapar viktiga grönytor, ger möjlighet till rekreation i närområdet och som kan utgöra viktiga spridningshabitat för hotade arter.

- Planförslaget bör utformas så att rekreationsområden och viktiga habitat orsakas minsta möjliga störning.

Friytor

Det är viktigt att tillräcklig yta för utevistelse finns för barnen. Boverkets riktvärde för grundskolor är 30 kvm/barn och bör eftersträvas. Planområdet ligger intill grönområden vilket till viss del kan kompensera för en mindre friyta.

Möjligheter till elproduktion från solceller

Detaljplanen bör möjliggöra att skolbyggnaderna utformas med solceller i enlighet med kommunens mål för förnybar elproduktion.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Samuel Lundström
nämndsekreterare

Bilaga 2.

